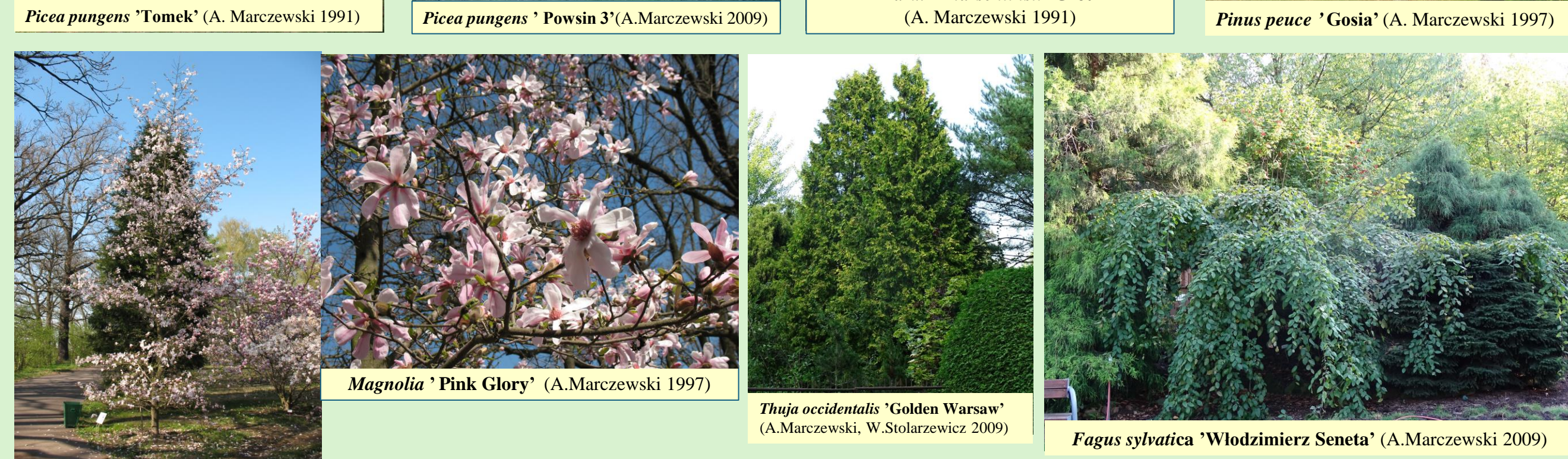

NOWE ODMIANY DRZEW I KRZEWÓW Z PAN OGRODU BOTANICZNEGO - CENTRUM ZACHOWANIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W POWSINIE

Agnieszka Kościelak, Emanuella Szewczyk

Polska Akademia Nauk Ogród Botaniczny – Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie, ul. Prawdziwka 2, 02-973 Warszawa

Jednym z podstawowych zadań ogrodów botanicznych jest introdukcja i selekcja roślin. W PAN Ogrórze Botanicznym CZRB w Powsinie, Kolekcja ozdobnych roślin drzewiastych (Arboretum) liczy blisko 2600 taksonów (gatunków i odmian). Największe jednorodne kolekcje to: Kolekcja roślin wrzoso-watych (600 taksonów), Kolekcja magnoliowatych (91 taksonów) i Kolekcja iglaków (blisko 600 taksonów). Pierwsze, obecne gatunki roślin drzewiastych posadzone w Arboretum w 1979 roku. Głównym źródłem pozyskiwania nowych taksonów jest wymiana diaspory w ramach *Index Seminum* z innymi placówkami. Współpracujemy w ten sposób z ponad 450 ogrodami botanicznymi i arboretami z całego świata. W wyniku wieloletnich obserwacji i selekcji introdukowanych roślin wyselekcjonowano nowe odmiany ogrodnicze. Pierwsze prace nad selekcją roślin rozpoczął dr Andrzej Marczewski w roku 1977, który opisał osiemnaście odmian drzew i krzewów, zarówno liściastych jak i iglastych.

W ostatnich latach zaobserwowano w Ogrórze następujące rośliny o nietypowym pokroju lub barwie kwiatów czy liści, które są kandydatami na nowe odmiany ogrodnicze.

L.p.	Takson	Opis
1.	głóg pośredni (<i>Crataegus xmedia</i>) 'Marian' (A.Kościelak 2014)	Kolumnowy pokrój jak u głogu jednoszyjkowego 'Stricta' (<i>Crataegus monogyna</i> 'Stricta'). Pochodzenie: siewka znaleziona w Lesie Kabackim (Warszawa). Okaz młody: wysokość 2,8 m, szerokość ok. 0,6 m.
2.	klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) 'Jan Bartkiewicz' (W. Gawryś 2014)	Liście nierównomiernie upstrzone na białe. Pokrój drzewa typowy dla gatunku. Pochodzenie: siewka znaleziona w Lesie Kabackim (Warszawa).
3.	magnolia gwiaździsta (<i>Magnolia stellata</i>) 'Janina' (A.Kościelak 2014)	Różowa barwa kwiatów, które wyjątkowo wczesnie rozwijają się na wiosnę. Wczesniej niż w typowego gatunku - magnolii gwiaździstej. Zwarty pokrój. Wyjątkowo duża mrozoodporność. Pochodzenie: jedna z siewek <i>Magnolia stellata</i> . Okaz młody: ok. 40 letni w PAN Ogród Botaniczny CZRB w Powsinie, wysokość 4 m, szerokość 3,6 m.
4.	oczar pośredni (<i>Hamamelis xintermedia</i>) 'Jakub' (A. Kościelak 2014)	Purpurowa barwa kwiatów (III). Wyjątkowo wczesne jak na oczary, jesienne przebarwienie blaszki liściowej – szkarłatnopurpurowe. Pochodzenie: jedna z siewek <i>Hamamelis xintermedia</i> . Okaz młody: ok. 41 letni w PAN Ogród Botaniczny CZRB w Powsinie, wysokość 3,8 m, szerokość 5,1 m.
5.	świerk serbski (<i>Picea omorika</i>) 'Danuta' (A. Kościelak 2014)	Regularny, stożkowy pokrój u okazu ponad 3 m wysokości. Pochodzenie: jedna z siewek ze szkółki introdukcyjnej. Okaz młody: ok. 45 letni w PAN Ogród Botaniczny CZRB w Powsinie, wysokość 7,2 m, szerokość 3,8 m.

Hamamelis xintermedia 'Jakub'
(A. Kościelak 2014)

Picea omorika 'Danuta' (A. Kościelak 2014)

Magnolia stellata 'Janina'
(A.Kościelak 2014)

Acer platanoides 'Jan Bartkiewicz' (W. Gawryś 2014)

Bibliografia

- MARCZEWSKI A., 1991. Kolekcje roślin drzewiastych Ogródu Botanicznego PAN. Prace Ogródu Botanicznego PAN 1: 121-128.
- MARCZEWSKI A., 1993. Nowe odmiany roślin iglastych w Ogrórze Botanicznym PAN. Szkółkarstwo 1: 4-5.
- MARCZEWSKI A., 2000a. 'Pink Glory' – nowa odmiana magnolii. Szkółkarstwo 1: 36.
- MARCZEWSKI A., 2000b. Introdukcja i selekcja ozdobnych odmian drzewiastych w Ogrórze Botanicznym CZRB-PAN w Warszawie-Powsinie. Zeszyty Naukowe Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa 7: 181-193.
- MARCZEWSKI A., 2002. Introdukcja i selekcja ozdobnych odmian drzewiastych w Ogrórze Botanicznym CZRB-PAN w Warszawie-Powsinie. Biuletyn Ogródów Botanicznych 11: 129-134.
- Marczewski A. 2009. New woody cultivars from the Botanical Garden of the Polish Academy of Sciences. Nowe odmiany drzew z Ogródu Botanicznego PAN w Powsinie. Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego LVII: 39-43.

Crataegus xmedia 'Marian' (A.Kościelak 2014)